

Karta Polaka

Nowe uprawnienia dla Polaków na Wschodzie

Карта поляка – нові права для поляків на Сході

Rzeczpospolita Polska

Республіка Польща

Godło Rzeczypospolitej

Герб Республіки Польща

Barwy narodowe: kolory biały i czerwony

Національні кольори: білий та червоний

Hymn narodowy: Mazurek Dąbrowskiego – słowa hymnu na str. 16.

Національний гімн: „Мазурка” Домбровського (слова гімну на с. 16)

Obszar: 312 685 km kwadratowych (68. miejsce w świecie)

Liczba ludności: 38 mln 518 tys. (32. miejsce w świecie)

Stolica: Warszawa (ok. 2 mln mieszkańców)

Największe miasta: Kraków (760 tys.), Łódź (760 tys.), Wrocław (630 tys.), Poznań (580 tys.), Gdańsk (460 tys.)

Ustrój polityczny: demokracja parlamentarna

Najważniejsze święta państwa: 11 listopada – rocznica odzyskania niepodległości (1918 r.),

3 maja – rocznica uchwalenia Konstytucji I Rzeczypospolitej (1791 r.)

Ludność: 96,6 proc. – Polacy, ponadto: Ślązacy (0,45 proc.), Niemcy (0,40 proc.), Białorusini (0,14 proc.), Ukraińcy (0,05 proc.)

Średnia długość życia dla kobiet – 78 lat, **średnia długość życia dla mężczyzn** – 69 lat

Religie: katolicy (34,2 mln – ok. 90 proc.), ponadto m.in. prawosławni, (0,5 mln),

ewangelicy różnych odłamów (ok. 130 tys.), świadkowie Jehowy (130 tys.)

Waluta: polski złoty (wart 100 groszy); obecnie 1 euro = 3,75 zł, 1 dolar = 2,72 zł

Inflacja: ok. 1 proc. (2006 r.)

Roczny produkt krajowy brutto (PKB) – 560 mld dolarów (25. miejsce w świecie w 2006 r.),

PKB w przeliczeniu na głowę mieszkańca – 14 500 dolarów

Республіка Польща

Територія: 312 685 км² (68 місце у світі)

Кількість населення: 35 млн. 518 тис. (32 місце у світі)

Столиця: Варшава (близько 2 млн. жителів)

Найбільші міста: Краків (760 тис.), Лодзь (760 тис.), Вроцлав (630 тис.), Познань (580 тис.), Гданськ (460 тис.)

Політичний лад: демократично-парламентський

Найбільші національні свята: 11 Листопада – річниця повернення незалежності (1918 р.), 3 Травня – річниця ухвалення Конституції I Речі Посполитої (1791 р.)

Населення: 96,6% – поляки, а також сілезійці (0,45%), німці (0,40%), білоруси (0,14%), українці (0,05%)

Середня тривалість життя: жінок – 78 років, середня тривалість життя чоловіків – 69 років

Релігія: католики (34,2 млн. – близько 90%), а також православні (0,5 млн.), протестанти різних напрямків (близько 130 тис.), Свідки Єгови (130 тис.)

Національна грошова одиниця: польський злотий (складає 100 грошів); на даний час 1 євро = 3,75 злотих, 1 долар = 2,72 злотих

Інфляція: близько 1,5% (2006 р.)

Валовий внутрішній продукт (ВВП) – 560 млн. доларів (25 місце у світі в 2006 р.), ВВП у розрахунку на одного жителя – 14 500 доларів.

Lech Kaczyński
Prezydent RP

Szanowni Państwo! Polacy!

Z ogromną dumą, satysfakcją, a jednocześnie wielkim wzruszeniem podpisałem jeden z najważniejszych dokumentów przygotowanych przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej – Ustawę o Kartcie Polaka. Dzięki niej polskie władze sflacają wielki dlug wobec kilku milionów Rodaków, którzy – zwykle nie z własnej winy, na skutek powojennego przesunięcia granic na zachód – znaleźli się poza granicami Ojczyzny. Mimo skrajnie trudnych warunków: zakazów używania języka polskiego, braku kaplic i kościołów do modlitwy, groźby więzienia czy utraty pracy i silnej presji sowietyzacyjnej – Polacy zamieszkałi na terenie byłego ZSRR pozostawali polskimi patriotami, pielęgnowali tradycje ojców, dbali o groby przodków, zachowali język choćby w modlitwie. I przetrwali! I stanowią dziś część dumnego Narodu Polskiego.

Wiem, co znaczy paść ofiarą niesprawiedliwych rozstrzygnięć historycznych. Moi rodzice 1 września 1939 r. wprowadzili się do nowo kupionego domku w Brześciu nad Bugiem. Trzy tygodnie później wkroczyły tam zbrodnicze oddziały sowieckie, a rodzice – uciekając przed grabieżami – przedostali się do rodzinnej Warszawy i tam przetrwali niemiecką okupację. Część mojej rodziny pochodziła z dawnych kresów Rzeczypospolitej i dlatego los Rodaków na Wschodzie – tych, którzy nigdy nie wyrzekli się swojej ojczyzny, a którzy z powodu zmian granic przestali być jej obywatelami, jest mi szczególnie bliski.

Karta Polaka to dokument, który – choć nie daje polskiego obywatelstwa – przywraca naszym Rodakom ze Wschodu wiele należnych praw. Będziecie Państwo mogli w naszym kraju uczyć się i pracować jak inni obywatele. Będziecie mogli przyjeżdżać, nie płacąc za wizy.

Mam nadzieję, że Karta Polaka – dokument potwierdzający przynależność do Narodu Polskiego – będzie dla Was powodem do satysfakcji. Nosiliście przez lata orła białego w sercu. Dziś władze Rzeczypospolitej przywracają Wam dokument z orłem. Bądźcie z niego dumni! Polska na Was czeka!

Lech Kaczyński
Prezydent RP

Шановні пані та панове! Поляки!

З великою гордістю, задоволенням і водночас великим розчутленням я підписав один з найважливіших документів, що були підготовлені урядом Республіки Польща – Закон про Карту Поляка. Через нього польська влада виконує важливий обов'язок щодо кількох мільйонів своїх співвітчизників, які – здебільшого не з власної волі, а внаслідок післявоєнного переміщення кордонів на захід – опинилися за межами Батьківщини. Не зважаючи на край важкі обставини (такі, як заборона вживання польської мови, нестача місць для молитви – каплиць та костелів, небезпека ув'язнення чи втрати роботи, а також сильний тиск зі сторони радянської влади), поляки, що проживали на території колишнього СРСР, залишалися польськими патріотами, дотримувались батьківських традицій, dbали про могили предків, зберегли мову – хоча б у молитві. І вистояли! Сьогодні вони є частиною гордого польського народу.

Я з власного досвіду знаю, що означає бути жертвою несправедливих історичних рішень. 1 вересня 1939 року мої батьки переїхали у щойно придбаний дім у місті Брест над Бугом. Через три тижні туди ввійшли злочинні радянські війська, і мої батьки, рятуючись від їхнього розбою, переселились у свою рідну Варшаву, де пережили німецьку окупацію. Частина моєї сім'ї походить з колишніх східних окраїн Речі Посполитої, тому для мене надзвичайно близькою є доля моїх співвітчизників зі Сходу, тих, що не зреклись своєї Батьківщини, але які в наслідок зміни кордонів перестали бути її громадянами.

Картка Поляка – це документ, який не надає польського громадянства, але повертає нашим співвітчизникам зі Сходу багато належних їм прав. Як і інші громадяни, Ви зможете навчатись і працювати у нашій країні. Зможете приїжджати, не оплачуючи візи.

Я сподіваюсь, що Картка Поляка – документ, який підтверджує причетність до польського народу, – буде причиною Вашої самисфакції. Протягом багатьох років Ви носили білого орла у своєму серці. Сьогодні влада Польщі знову видає Вам документ з орлом. Гордіться ним! Польща чекає на Вас!

Лех Качинський
Президент Республіки Польща

Najważniejsze przywileje dla Rodaków

Karta Polaka jest dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego. Posiadaczowi Karty Polaka przysługują uprawnienia wynikające z ustawy o Karcie Polaka, uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 7 września 2007 roku. Ustawa wchodzi w życie po 6 miesiącach od dnia ogłoszenia w Monitorze Polskim, czyli w ostatnich dniach marca 2008 roku.

Osoba, która ma Kartę Polaka:

- może bez opłat otrzymać wizę pobytową długoterminową uprawniającą do wielokrotnego przekraczania granicy Rzeczypospolitej Polskiej;
- może podejmować na terenie Rzeczypospolitej Polskiej legalną pracę bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę;
- może prowadzić w Polsce działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele polscy;
- może w Polsce korzystać z bezpłatnego systemu oświaty na poziomie podstawowym, średnim i wyższym na takich samych zasadach jak obywatele polscy, a zarazem ubiegać się o stypendia i pomoc na naukę przeznaczone dla cudzoziemców uczących się i studiujących w Polsce;
- może w stanach nagłych korzystać w Polsce z bezpłatnej opieki zdrowotnej na takich samych zasadach jak obywatele polscy;
- może korzystać z 37-procentowej ulgi na przejazdy koleją na terenie Polski;
- może za darmo zwiedzać muzea państwowe w Polsce;
- może w pierwszej kolejności ubiegać się o środki finansowe z budżetu państwa polskiego lub z budżetu samorządów gmin w Polsce przeznaczone na wspieranie Polaków za granicą.

Karta to nie obywatelstwo

Uwaga! Otrzymanie Karty Polaka nie oznacza przyznania obywatelstwa polskiego, przyznania prawa do osiedlania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ani prawa przekraczania bez wizy granic Rzeczypospolitej Polskiej.

Jawor, protestancki Kościół Pokoju
*Явор, Протестантський Костел
Мир*

Найважливіші привілеї для співвітчизників

Карта Поляка – це документ, який підтверджує приналежність до польського народу. Власників Карти Поляка належать права, що випливають із Закону «Про Карту Поляка», ухваленого сеймом Республіки Польща 7 вересня 2007 року. Цей Закон вступає в дію через 6 місяців від дня публікації у збірці постанов «Монітор Польські», тобто в кінці березня 2008 року.

Людина, яка має Карту Поляка:

- може безкоштовно отримати візу на довготермінове перебування у Польщі з можливістю багаторазового перетину кордону Республіки Польща;
- може легально працювати на території Республіки Польща без необхідності отримання дозволу на роботу;
- може займатись у Польщі підприємницькою діяльністю на таких самих умовах, як і польські громадяни;

- може користуватися у Польщі безкоштовною системою освіти на початковому, середньому та вищому рівнях на таких самих умовах, що й польські громадяни, і водночас, подавати прохання про допомогу та стипендії, призначені для ноземців, які навчаються у Польщі;
- може в нещасних випадках користуватися у Польщі безплатною медичною допомогою на таких самих засадах, що і польські громадяни;
- може користуватися по всій території Польщі 37-відсотковою знижкою на залізничні квитки;
- може безплатно відвідувати державні музеї у Польщі;
- має першочергове право першочергово старатись отримати фінансові засоби призначені на допомогу полякам з-за кордону, державного бюджету або з бюджетів місцевих органів самоврядування на рівні гміни.

Карта – це не громадянство

Увага! Отримання Карти не означає надання польського громадянства, визнання права на оселення на території Республіки Польщі, ані права перетинання її кордонів без візи.

Warszawa,
Pomnik Chopina
Пам'ятник Шопена,
Варшава

Proste zasady

Karta Polaka może być przyznana osobie, która uważa, że należy do Narodu Polskiego i jednocześnie:

- zna język polski przynajmniej w stopniu podstawowym i uważa go za język ojczysty;
- zna i kultywuje polskie tradycje i zwyczaje;
- w obecności konsula Rzeczypospolitej Polskiej lub upoważnionego pracownika złoży pisemną deklarację przynależności do Narodu Polskiego;
- wykaże, że co najmniej jedno z rodziców lub dziadków albo oboje pradziadkowie byli narodowości polskiej lub posiadali polskie obywatelstwo. Albo przedstawi pisemne zaświadczenie organizacji polskiej lub polonijnej o swoim aktywnym zaangażowaniu w działalność na rzecz języka i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej w ciągu co najmniej ostatnich trzech lat.

Warszawa Варшава

Karta tylko dla Polaków na Wschodzie

Karta Polaka może być przyznana wyłącznie osobie nieposiadającej polskiego obywatelstwa albo zezwolenia na osiedlenie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, która posiada obywatelstwo: Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżańskiej, Republiki Białorusi, Republiki Estońskiej, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Mołdowy, Federacji Rosyjskiej, Republiki Tadżykistanu, Turkmenistanu, Ukrainy lub Republiki Uzbekistanu. Karta Polaka może być też przyznana osobie, której polskie pochodzenie zostało potwierdzone zgodnie z przepisami ustawy o repatriacji z 9 listopada 2000 roku.

Прості правила

Карта Поляка може бути видана особі, яка зараховує себе до Польського Народу і водночас:

- знає польську мову хоча би на початковому рівні і вважає її своєю рідною мовою;
- знає і зберігає польські традиції та звичаї;

- у присутності консула Республіки Польщі чи вповноваженої ним особи представить письмову декларацію своєї приналежності до Польського Народу;
- доведе, що принаймні один з батьків (батько або мати), дідусь чи бабуся або ж прадід та прабабуся (обое) були польської національності або ж мали польське громадянство. Або ж надасть письмову довідку від польської або полонійної організації про свою активну участь у діяльності на користь польської мови та культури, або ж польської національної менишини протягом щонайменше трьох останніх років.

Карта тільки для поляків зі Сходу

Карта може бути надана лише особі, що не має польського громадянства або дозволу на проживання на території Республіки Польща і яка є громадянином Вірменії, Азербайджану, Білорусії, Естонії, Грузії, Казахстану, Киргизії, Литви, Латвії, Молдови, Російської Федерації, Таджикистану, Туркменістану, України або ж Узбекистану.

Карта Поляка може також бути видана особі, польське походження якої було підтверджено згідно з правилами Закону «Про репатріацію» від 9 листопада 2000 року.

Mikołaj Kopernik,
astronom
Миколай Коперник,
астроном

Najczęściej zadawane pytania

Kto wyda mi Kartę Polaka?

Kartę wydaje konsul polski właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o Kartę Polaka. Należy pamiętać, że wniosek o Kartę Polaka trzeba złożyć na piśmie. W konsulacie przy wydawaniu Karty Polaka nie pobiera się opłat konsularnych. Karta Polaka jest bezpłatna.

Co trzeba napisać we wniosku o Kartę Polaka?

Trzeba tam umieścić:

- imię i nazwisko osoby ubiegającej się, datę i miejsce jej urodzenia, płeć, adres zamieszkania, obywatelstwo, narodowość, obywatelstwo i narodowość rodziców, dziadków lub pradziadków, jeżeli to na ich pochodzenie powołuje się osoba ubiegająca się o Kartę Polaka.

Do wniosku trzeba dołączyć kopię ważnego dokumentu tożsamości oraz kopie dokumentów potwierdzających dane zawarte we wniosku. Mogą to być np.: polskie dokumenty tożsamości; akty stanu cywilnego lub ich odpisy; metryki chrztu; świadectwa szkolne; dokumenty potwierdzające odbycie służby wojskowej w polskich formacjach wojskowych; dokument potwierdzający fakt deportacji lub uwięzienia zawierający wpis o polskim obywatelstwie czy pochodzeniu ofiary deportacji lub uwięzienia; dokument rehabilitacji osoby deportowanej zawierający wpis o polskim pochodzeniu tej osoby; zagraniczny dowód tożsamości zawierający wpis na temat polskiej narodowości danej osoby; zaświadczenie z organizacji polskiej lub polonijnej o aktywnej działalności na rzecz polskiej kultury, języka lub mniejszości polskiej; prawomocna decyzja o polskim pochodzeniu wydana zgodnie z przepisami ustawy o repatriacji.

Uwaga! Wykaz organizacji polskich i polonijnych uprawnionych do wydawania takich zaświadczeń zostanie ogłoszony w Monitorze Polskim (dostępny w konsulacie).

Kiedy dziecko może otrzymać Kartę Polaka?

Jeśli oboje rodzice mają Kartę Polaka albo ma ją jedno z rodziców, a drugie wyraża w obecności konsula polskiego zgodę na wydanie dziecku Karty Polaka.

Uwaga! Zgoda rodzica nie jest wymagana, jeśli rodzic ten został pozbawiony władzy rodzicielskiej. Jeżeli małoletni skończył 16 lat, musi osobiście wyrazić zgodę na otrzymanie Karty Polaka. Karta Polaka przyznana małoletniemu traci ważność po upływie roku od dnia uzyskania przez niego pełnoletności. Aby tego uniknąć, trzeba najpóźniej na trzy miesiące przed terminem upływu ważności Karty Polaka złożyć wniosek o przedłużenie jej ważności na następne 10 lat.

Zasłużeni unikną formalności

Uwaga! Osobom szczególnie zasłużonym polski konsul może wydać Kartę Polaka bez konieczności przedstawiania zaświadczeń.

Także konsul w czasie rozmowy ocenia, w jakim stopniu wnioskodawca starający się o Kartę Polaka zna język polski.

Найчастіші запитання

Хто видасть мені Карту Поляка?

Карту видає консул Республіки Польща відповідно до місця проживання особи, яка хоче отримати Карту Поляка. Необхідно пам'ятати, що прохання про Карту Поляка подається у письмовій формі. У консульстві не стягується плата за видачу Карту Поляка. Карта Поляка видається безкоштовно.

Що треба написати у проханні про Карту Поляка?

Необхідно вказати:

- ім'я та прізвище особи, яка подає прохання, дату та місце її народження, стать, адресу проживання, громадянство, національність, а також громадянство і національність батьків, дідуся чи бабусі (або ж прадіда та прабабусі), якщо саме на їх походження посилається особа при поданні прохання про Карту Поляка.*

До прохання необхідно додати копію дійсного документу, що посвідчує особу, та копії документів, які підтверджують дані, наведені у проханні. Це можуть бути: польські документи, що посвідчують особу; акти про цивільний стан або ж їх дублікати; свідоцтва про хрещення; шкільні свідоцтва; документи, що підтверджують проходження військової служби у польських військових формуваннях; документ про підтвердження факту депортації або ув'язнення, в якому знаходиться запис про польське громадянство або ж польське походження жертви депортації або ув'язнення; документ реабілітації депортованої особи, в якому є запис про її польське походження; закордонний особовий документ (паспорт або свідоцтво про народження), в якому є наявний запис про польську національність; письмова довідка з польської або полонійної організації про активну участь даної особи у діяльності на користь польської мови, культури або польської національної меншини; правомочне рішення про польське походження, видане згідно з правилами Закону «Про репатріацію».

Увага! Список польських та полонійних організацій, уповноважених до видавання таких довідок, буде оголошено в збірці постанов „Монітор Польські” (доступний у консульстві).

Продовження на стор. 11

Заслужені особи можуть уникнути формальностей

Увага! Особам, які мають особливі заслуги, польський консул може видати Карту Поляка без обов'язкового надання підтверджень. Також під час розмови з особою, яка подає прохання про отримання Карту Поляка, консул оцінює рівень її володіння польською мовою.

Zachowaj lub zapamiętaj

Jak długo jest ważna Karta Polaka?

Karta Polaka jest ważna przez 10 lat od daty jej przyznania. Najpóźniej na trzy miesiące przed terminem upływu ważności Karty Polaka trzeba wystąpić o jej przedłużenie na kolejne 10 lat. Karta Polaka traci ważność także w przypadku, gdy jej posiadacz uzyska obywatelstwo polskie lub osiedli się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Kto wręcza Kartę Polaka?

Osobie, której przyznano Kartę Polaka, odpowiedni dokument wydaje polski konsul lub osoba przez niego upoważniona. Jeżeli to tylko możliwe, wręczenie Karty Polaka powinno odbyć się w sposób uroczysty. W przypadku zgubienia lub zniszczenia Karty Polaka, konsul na wniosek posiadacza Karty wydaje jej duplikat.

Jak korzystać z Karty Polaka?

Aby skorzystać z uprawnień, które gwarantuje Karta Polaka, należy ją okazać wraz z ważnym dokumentem tożsamości.

Kiedy konsul odmawia wydania Karty Polaka?

Konsul odmówi wydania Karty Polaka, gdy wnioskodawca dołączy do wniosku dokumenty zawierające nieprawdziwe dane osobowe lub fałszywe informacje albo gdy wnioskodawca zezna nieprawdę lub zatai prawdę, podrobi dokument albo użyje autentycznego dokumentu w złej wierze. A także, gdy wnioskujący o Kartę Polaka repatriował się z terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na podstawie umów repatriacyjnych zawartych w latach 1944–1957 do jednego z państw będących stroną tych umów. Kart Polaka nie otrzymują także osoby, które mają już obywatelstwo polskie, oraz ci, którzy działają ze szkodą dla bezpieczeństwa, obronności, porządku publicznego lub podstawowych interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

Oni pomogą

Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” pomoże Państwu przygotować się do spotkania z konsulem. W kwietniu 2008 roku na obszarach najliczniej zamieszkałych przez Polaków zostaną powołane specjalne oddziały Fundacji, których zadaniem będzie bezpośrednia pomoc Państwu w przygotowaniu kompletnego i dobrze wypełnionego wniosku o przyznanie Karty Polaka. Fundacja od ponad 15 lat wspiera środowiska polskie w ich działalności edukacyjnej, medialnej, kulturalnej i społecznej. Nasz adres: ul. Jazdów 10A, 00-467 Warszawa, tel.: +48 22 628 55 57 www.pol.org.pl

Stalowa Wola, Muzeum Regionalne
Стальова Воля, Регіональний музей

Збережи або запам'ятай

Скільки часу діє Карта Поляка?

Карта Поляка є дійсною протягом 10 років від дати її видачі. Не пізніше, як за три місяці до закінчення дії Карти Поляка потрібно подати прохання про продовження її дії на наступні 10 років. Карта Поляка також втрачає свою чинність, якщо її власник отримує польське громадянство або переїжджає жити на територію Республіки Польща.

Хто вручає Карту Поляка?

Особі, якій вирішено видати Карту Поляка, відповідний документ вручає польський консул або уповноважена ним особа. Якщо це можливо, вручення Карти повинно відбуватися в урочистий спосіб. У випадку втрати чи знищення Карти Поляка, консул на прохання власника Карти видає її дублікат.

Як використовувати Карту Поляка?

Для того, щоб скористатись повноваженнями, які забезпечує Карта Поляка, необхідно пред'явити її разом з дійсним документом, який посвідчує особу.

Коли консул може відмовити у видачі Карти Поляка?

Консул відмовить у видачі Карти Поляка у таких випадках:

- якщо заявник додасть до прохання документи з неправдивими особистими даними або неправдиву інформацію;
- якщо заявник дасть неправдиві свідчення, або ж приховає правду, підробить документ, чи використає справжній документ зі злим наміром;
- якщо заявник був репатрійований з території Польської Народної Республіки на підставі репатріаційних договорів, що були підписані в 1944-1957 роках, до однієї з держав-учасниць цих договорів.

Карту Поляка не отримують також особи, які вже мають польське громадянство, а також ті, які проводять діяльність спрямовану на порушення безпеки, оборони, політичного ладу чи основних інтересів Республіки Польща.

Вони допоможуть

Фундація „Допомога Полякам на Сході” допоможе Вам приготуватися до зустрічі з консулом. У квітні 2008 року на територіях, де проживають значні за кількістю польські спільноти, будуть створені спеціальні відділи Фундації, які матимуть за мету безпосередньо допомагати в приготуванні повного і правильно заповненого прохання про надання Карти Поляка. Фундація вже понад п'ятнадцять років підтримує польські середовища у їхній освітній, медіальній, культурній та суспільній діяльності.

Наша адреса: ul. Jazdów 10A, 00-467 Warszawa, tel.: +48 22 628 55 57
www.pol.org.pl

Zachowaj lub zapamiętaj

Kiedy Karta Polaka traci ważność?

Konsul unieważnia Kartę Polaka, gdy jej posiadacz zachowuje się w sposób uwłaczający Rzeczypospolitej Polskiej lub Polakom, działa na szkodę Rzeczypospolitej Polskiej, a także, gdy posiadacz Karty Polaka otrzymał obywatelstwo polskie lub osiedlił się w Polsce albo zrzekł się Karty Polaka. Posiadacz ma obowiązek niezwłocznie zwrócić unieważnioną Kartę Polaka konsulowi.

Jak wygląda dokument Karta Polaka?

Wzór dokumentu Karta Polaka, a także wzór wniosku, który trzeba złożyć, aby ją otrzymać, określi Rada Ministrów w specjalnym rozporządzeniu.

Bytom, Muzeum
Górnośląskie
*Битом,
Верхнесілезійський
музей*

Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie
Університетська бібліотека у Варшаві

Збережи або запам'ятай

Коли Карта Поляка стає недійсною?

Консул оголошує Карту Поляка недійсною, якщо її власник виявляє зневажливе ставлення до Республіки Польщі або поляків, шкодить інтересам Республіки Польщі, а також, якщо власник Карти Поляка отримав польське громадянство і проживає на території Польщі, або відмовився від Карти Поляка. Власник зобов'язаний негайно повернути консулу недійсну Карту Поляка.

Як виглядає Карта Поляка?

Зразок цього документа, а також зразок прохання про її надання визначить Рада Міністрів у спеціальному розпорядженні.

Продовження. (Початок див. на стор. 7)

У якому випадку Карту Поляка може отримати дитина?

Якщо обоє батьків мають Карту Поляка або має її один з батьків, а другий у присутності польського консула висловить свою згоду на видачу дитині Карти Поляка.

Увага! Батьківська згода не вимагається, якщо він (вона) був позбавлений батьківських прав. Якщо неповнолітньому виповнилось 16 років, він повинен особисто дати згоду на отримання Карти Поляка. Карта Поляка, надана неповнолітньому, втрачає свою дію через рік після його повноліття. Щоб уникнути цього, необхідно не пізніше, як за три місяці до закінчення терміну дії Карти Поляка подати прохання про продовження дії Карти на наступні 10 років.

Тут отримаєш допомогу

ARMENIA: Ambasada RP w Erewanie, ul. Hanrapetutyana 44a, 375010 Erewan, Armenia, telefon: (00-3741) 054 24 93, 054 24 95, faks: (00-3741) 054 24 96, 054 24 98, www.erewan.polemb.net

AZERBEJDŻAN: Ambasada RP w Baku, ul. Kiczik Gala 2, Iczeri Szeher, AZ-1000 Baku Azerbejdżan, telefon: (0-0994-12) 492 01 14, 497 52 81, 497 47 08, faks: (0-0994 12) 492 02 14, www.embpol.azeurotel.com

BIAŁORUŚ: Ambasada RP w Mińsku, 220034 Mińsk, ul. Rumiancewa 6, telefon: (00-37517) 288 21 14, 288 23 13, 288 23 21, 284 36 01, faks: (00-37517) 236 53 89, 236 49 92, ambminsk@nsys.by, minskamb@op.pl
Wydział Konsularny: 220002 Mińsk, ul. Kropotkina 91A, telefon: (00-37517) 284 99 80, 284 99 81, faks: (00-37517) 289 32 55, e-mail: konsulminsk@nsys.by, www.minsk.polemb.net
Konsulat Generalny RP w Brześciu, 224016 Brześć, ul. Kujbyszewa 34, telefon: (00-375-162) 27 00 00, faks: (0-0375 162) 20 38 29, e-mail: konsulkg@brest.by, www.brzesckg.polemb.net
Konsulat Generalny RP w Grodnie, 230023 Grodno, ul. Budionnego 48A, telefon: (00-375-152) 75 15 95, 75 15 90, faks: (00-375-152) 75 15 87, e-mail: konsulgrodno@o2.pl, www.grodnokg.polemb.net

ESTONIA: Ambasada RP w Tallinie, Suur-Karja 1 / Vana Turg 2, 10140 Tallinn, Estonia, telefon: (00-372) 627 82 06, faks: (00-372) 644 52 21, e-mail: poola.info@mail.ee, www.tallinn.polemb.net
Wydział Konsularny: Suur-Karja 1 / Vana Turg 2, 10140 Tallinn, Estonia, telefon: (00-372) 627 82 08, faks: (00-372) 627 82 13, e-mail: poola.info@mail.ee, www.tallinn.polemb.net

FEDERACJA ROSYJSKA: Ambasada RP w Moskwie, ul. Klimaszkina, 123557 Moskwa, telefon: (00-7495) 231 15 00, faks: (00-7495) 231 15 15, e-mail: pol.amb@g23.relcom.ru, www.moskwa.polemb.net
Wydział Konsularny: telefon: (00-7495) 231 15 50, 231 15 51, faks: (00-7495) 231 15 55, e-mail: consulate@polandemb.ru
Konsulat Generalny RP w Sankt Petersburgu, ul. 5-ta Sowietkaja 12, 191036 Sankt Petersburg, telefon: (00-7812) 336 31 40, 336 31 41, faks: (00-7812) 274 43 18, e-mail: konsgenrp@peterlink.ru, konsulat@konsulatrp.ru, www.petersburgkg.polemb.net
Konsulat Generalny RP w Kaliningradzie, Kasztanowaja Aleja 51, 236000 Kaliningrad
Adres do korespondencji: ul. Hozjusza 1, 14-500 Braniewo, skr. poczt. 20, telefon: (00-74012) 27 35 77, 95 04 19 faks: (00-74012) 95 54 36, e-mail: polkon@baltnet.ru
Konsulat Generalny RP w Irkucku: ul. Suche-Batora 18, 664003 Irkuck, telefon: (00-73952) 28 80 10, faks: (00-73952) 28 80 12, e-mail: kgirkuck@sovintel.ru, www.irkuck.polemb.net

GRUZJA: Ambasada RP w Tbilisi, ul. Br. Zubałaszwili 19, 0108 Tbilisi, telefon: (00-995 32) 92 03 98, telefon Sekcji konsularnej: (00-995 32) 93 62 36, faks: (00-995 32) 92 03 97, 93 62 31, e-mail: ambpolgruzja@access.sanet.ge, konspolgruzja@internet.ge, www.tbilisi.polemb.net

KAZACHSTAN: Ambasada RP w Ałmaty, ul. Dżarkienka 9, róg Iskanderowa 11/13 (rejon Gornyj Gigant), 050059 Ałmaty, telefon: (007 727) 258 15 51, 258 16 17, faks: (007 727) 258 15 50, e-mail: ambpol@poland.kz, www.almaty.polemb.net
Wydział Konsularny: telefon: (007 727) 253 35 87, 253 37 68, 253 41 79, faks: (007 727) 258 15 52 e-mail: polkonsulat@poland.kz, polkonsulat@mail.kz

KIRGISTAN

Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Sprawami dotyczącymi tego kraju zajmuje się ambasada i Wydział Konsularny w Ałmaty (Kazachstan).

LITWA: Ambasada RP w Wilnie, Smelio g. 20 A, LT – 10 323, Vilnius, telefon: (00-3705) 270 90 01 do 03, 270 90 04 do 05, faks: (00-3705) 270 90 07, e-mail: ambpol@tdd.lt, www.wilno.polemb.net

Konsulat Generalny RP w Wilnie: Smelio g-ve 22A, LT-10323, Vilnius, telefon: (00-3705) 270 90 04 do 05, faks: (00-3705) 270 90 09, e-mail: kgpl@tdd.lt, www.wilnokg.polemb.net

LOTWA: Ambasada RP w Rydze, Mednieku iela 6 B, LV – 1010 Riga, Latvija, telefon: (00-371) 703 15 00, 703 15 09, faks: (00-371) 703 15 49, e-mail: ambpol@apollo.lv, www.ryga.polemb.net

Wydział Konsularny: telefon: (00-371) 703 15 04, faks: (00-371) 703 15 54, e-mail: emb7@ambpolriga.lv; emb8@ambpolriga.lv

MOŁDOWA: Ambasada RP w Kiszyniowie, MD – 2019 Chisinau, Str. Grenoble, 126 A, telefon: (00-37 322) 28 59 50, 28 59 60, 28 59 70, faks: (00-37 322) 228 90 00, polemb@mtc.md, www.kiszyniow.polemb.net

Wydział Konsularny: Str. Vasile Alecsandri 101, MD – 2012 Chisinau, telefon: (00-37 322) 222 38 50, 222 38 51, 222 38 04, faks: (00-37 322) 222 38 52, e-mail: konsulpl@ch.moldpac.md

TADŻYKISTAN

Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Sprawami dotyczącymi tego kraju zajmuje się ambasada i Wydział Konsularny w Taszkencie (Uzbekistan).

TURKMENISTAN: Ambasada RP, ul. Azadu 17, 744 005 Aszchabad, telefon: (+99312) 27 40 35, faks: (+99312) 27 31 22, e-mail: ambasada.aszchabad@gmail.com

UKRAINA: Ambasada RP w Kijowie, ul. Jarosławiw Wał 12, 01034 Kyiv-34 Ukraina, telefon: (00-380 44) 230 07 00, faks: (00-380 44) 270 63 36, e-mail: ambasada@polska.com.ua, www.kijow.polemb.net

Konsulat Generalny RP w Kijowie: 01034 Kijów ul. B. Chmielnickiego 60, telefon: (00-38044) 284 00 33, faks: (00-380 44) 234 99 89, e-mail: konsul@polska.com.ua, www.kijowkg.polemb.net

Konsulat Generalny RP we Lwowie: (sprawy wizowo-paszportowe, obywatelstwa, repatriacji i legalizacji dokumentów) ul. Iwana Franki 110, 79011 Lwów, telefon: (00-380 322) 297 08 61 do 4, faks: (00-380 322) 760 974, e-mail: konsul@mail.lviv.ua, www.konsulat.lviv.ua

Konsul Generalny: (sprawy prawne, opiekę konsularnej, kultury, nauki oraz wypłaty rent), ul. Kociubińskiego 11 am 3, 79011 Lwów, telefon: (00-380 322) 729 301, telefon/faks: (00-380 322) 298 67 38, e-mail: konsul2@mail.lviv.ua, www.konsulat.lviv.ua

Konsulat Generalny RP w Charkowie: 61002 Charków, ul. Artioma 16, telefon: (00-380 57) 75 78 801, faks: (00-380 57) 75 78 804, e-mail: kgrp@kharkov.ukrtel.ua, www.charkowkg.polemb.net

Konsulat Generalny w Łucku: 43016 Łuck, ul. Katedralna 7, telefon: (00-380 332) 77 06 10 do 12, 77 00 44, faks: (00-380 332) 77 06 15, e-mail: konsul@konsulat.lutsk.ua, www.luckkg.polemb.net

Konsulat Generalny w Odessie: 65014 Odessa, ul. Uspienska 2/1, telefon: (00-380 48) 722 56 96; 722 60 03, faks: (00-380 48) 722 77 01, e-mail: sekretariat@paco.odessa.ua, www.odessakg.polemb.net

UZBEKISTAN: Ambasada RP w Taszkencie, ul. Firdavsiy 66, Junusabadskiy Rayon, 700084 Tashkent, Uzbekistan, telefon: (00-998 71) 120 86 50, faks: (00-998 71) 120 86 51, e-mail: ambasada@bcc.com.uz, www.tashkent.polemb.net

Wydział Konsularny: telefon: (00-998 71) 120 86 52, faks: (00-998 71) 120 86 51

Warszawa, most
Świętokrzyski
Варшава,
Святотокрзський міст

Tysiącletnie dziedzictwo

Dzieje państwa polskiego sięgają VIII–IX w., a kolebką polskiej państwowości jest dzisiejsza Wielkopolska (ze stolicą w Poznaniu). Za pierwszego historycznego władcę Polski uchodzi książę Mieszko I, który po ślubie z czeską księżniczką Dobrawą, w 966 r. przyjmuje chrzest. Za jego rządów (do 992 r.) dochodzi do zjednoczenia ziem polskich (w granicach zbliżonych do współczesnych, z wyjątkiem niezdobytych wówczas Warmii i Mazur) i chrystianizacji kraju. Syn Mieszka – Bolesław Chrobry – staje się pierwszym królem Polski (panuje w latach 992–1025). Przełomowe daty w ponad 1000-letniej historii naszego kraju to:

- 1076 – koronacja Bolesława Śmiałego w Krakowie (po ponad 40-letnim kryzysie monarchii)
- 1138 – rozbięcie dzielnicowe kraju po śmierci księcia Bolesława Krzywoustego, poszczególne dzielnice zyskują samodzielność
- 1320 – zjednoczenie państwa, koronacja Władysława Łokietka
- 1364 – powstaje Uniwersytet Jagielloński, pierwsza wyższa uczelnia w Polsce (dwa wieki później niż najstarszy na świecie uniwersytet – w Bolonii i cztery wieki wcześniej niż pierwsza uczelnia w Moskwie)
- 1385 – pierwsza unia polsko-litewska dająca początek największemu w XV w. państwu w Europie, sięgającemu od Morza Czarnego aż do Bałtyku
- XVI w. – złoty wiek w historii Polski, kraj jest rozległy i zasobny, na powierzchni 990 tys. km kw. (trzy razy więcej niż dziś) mieszka 11 mln ludzi, panuje tolerancja religijna i wolność sumienia
- 1569 – unia lubelska, pieczętująca związek Królestwa Polskiego z Wielkim Księstwem Litewskim, początek Rzeczypospolitej Obojga Narodów
- 1573 – konfederacja warszawska zapewnia pełną wolność praktyk religijnych, zapada decyzja o wolnym wyborze króla głosami szlachty (ok. 10 proc. społeczeństwa)
- XVII w. – srebrny wiek, naznaczony wojnami Rzeczypospolitej z Moskwą, Turcją, Szwecją i wewnętrznym konfliktem z ukraińskimi Kozakami
- 1683 – wojska europejskie pod wodzą polskiego króla Jana III Sobieskiego pokonują armię turecką pod Wiedniem, groźba podboju muzułmańskiego zażegnana
- 1772 – pierwszy rozbiór Rzeczypospolitej (kolejne w 1793 i 1795) – kraj dzielą między siebie silniejsi w tym czasie sąsiedzi: Prusy, Rosja i Austria
- 1791 – Konstytucja 3 maja – pierwsza w Europie i druga w świecie nowocześnie spisana konstytucja, zawierająca prawa i obowiązki obywateli
- 1795 – utrata niepodległości skutkuje szybkim utworzeniem już dwa lata później Legionów Polskich we Włoszech, walczących o wolną Polskę (patrz Mazurek Dąbrowskiego)
- XIX w. – wiek powstań narodowych przeciw zaborcom, każde pokolenie walczy o wolność (1807–1812 u boku Napoleona, 1830–31 w powstaniu listopadowym, 1848 w Wiośnie Ludów, 1863–64 w powstaniu styczniowym, 1905–07 w rewolucji w Królestwie Polskim i Rosji)
- 1918 – odzyskanie niepodległości po 123 latach niewoli (symboliczna data: 11 listopada, dzień przekazania przez radę regencyjną pełnych uprawnień naczelnikowi państwa Józefowi Piłsudskiemu)
- 1919 – 21 – wojna polsko-bolszewicka, dzięki zwycięskiej obronie Warszawy (symboliczna data: 15 sierpnia 1920 – przełamanie frontu i początek polskiej ofensywy) Polacy ratują Europę przed zalewem komunizmu
- 1939 – IV rozbiór Polski (symboliczna data: 23 sierpnia 1939 – pakt faszystowsko-komunistyczny Ribbentrop – Mołotow, 1 września 1939 – atak niemiecki, 17 września 1939 – atak sowiecki)
- 1945 – kapitulacja Niemiec i początek sowieckiej okupacji, a następnie dominacji nad Polską
- 1980 – powstanie pierwszego w bloku komunistycznym niezależnego związku zawodowego „Solidarność” (wcześniej krwawe protesty robotników w 1956 r. w Poznaniu i w 1970 r. na Wybrzeżu, później w 1981 r. zdławienie ruchów wolnościowych i wprowadzenie stanu wojennego)
- 1989 – odzyskanie niepodległości (symboliczna data: 4 czerwca, w pierwszych częściowo wolnych wyborach partia komunistyczna sromotnie przegrywa z kandydatami „Solidarności”)

Zygmunt August (1520–1572), król Polski od 1548 do 1572
Зигмунд Август, король Польши з 1548 по 1572 рр.

Тисячолітня спадщина

Історичне минуле Польської держави сягає VIII–IX ст. Коліскою польської державності є свогодняшня Великопольща (зі столицею у Познані). Першим історичним правителем Польщі вважається князь Мешко I, який, після укладення шлюбу з чеською князівною Добравою, прийняв хрещення у 966 році. За його панування (до 922 р.) об'єднуються польські землі (у наближених до сьогодняшніх границях, за винятком не здобутих на той час Вармії та Мазурів) та проводиться християнізація країни. Син Мешка – Болеслав Хоробрий – стає першим королем Польщі (роки панування 922–1025).

Переломні дати у понадтисячолітній історії нашої країни:

- 1076 – коронація Болеслава Сміливого в Кракові (після 40-річної кризи монархії)
- 1138 – роздробленість держави після смерті Болеслава Кривоустого, окремі князівства отримують самостійність
- 1320 – об'єднання держави, коронація Владислава Локетка
- 1364 – виникає Ягеллонський університет, перший вищий навчальний заклад у Польщі (на два століття пізніше, ніж найстаріший у світі університет у Болонії і на чотири століття раніше від першого навчального закладу у Москві)
- 1385 – перша Польсько-Литовська унія, що дала початок найбільшій у XV ст. європейській державі, яка сягала від Чорного моря до Балтики
- XVI ст. – золотий вік в історії Польщі, країна розлога та заможна, на її території, що сягає близько 990 тис. км² (втричі більше, ніж сьогодні), проживає 11 мільйонів осіб, панує релігійна толерантність та свобода сумління
- 1569 – Люблінська унія, яка скріплює союз Польського Королівства з Великим князівством Литовським, дає початок Речі Посполитій обох народів
- 1573 – Варшавська конфедерація забезпечує повну свободу релігійної практики, приймається рішення про вільний вибір короля голосуванням шляхти (близько 10% суспільства)
- XVII ст. – срібний вік, позначений війнами з Московією, Туреччиною, Швецією та внутрішнім конфліктом з українськими козаками
- 1683 – європейські війська під керівництвом польського короля Яна III Собеського перемагають турецьку армію під Віднем, що відвертає загрозу турецької експансії в глибоку Європу
- 1772 – перший поділ Речі Посполитой (наступні – у 1793 і 1795 роках), країну ділять між собою більш потужні на той час сусіди – Пруссія, Росія та Австрія
- 1791 – Конституція 3 Травня – перша в Європі та друга у світі сучасно записана конституція, у якій були зазначені права та обов'язки громадян
- 1795 – втрата незалежності, результатом якої вже через два роки стає швидке утворення Польських легіонів в Італії, що ведуть боротьбу за вільну Польщу (див. „Мазурка” Домбровського)
- XIX ст. – вік національних повстань проти загарбників, кожне покоління бореться за свободу (1807–1812 – поряд з Наполеоном, 1830–1831 – в листопадовому повстанні, 1848 – у Весні Народів, 1863–1864 – у січневому повстанні, 1905–1907 – у революції у Польському Королівстві і в Росії)
- 1918 – здобуття незалежності після 123 років неволі (символічна дата: 11 листопада – регентська рада передала всі повноваження голові держави Юзефові Пілсудському)
- 1919–1921 – польсько-більшовицька війна, завдяки переможній обороні Варшави (символічна дата: 15 серпня 1920 року – прорив на фронті і початок польського наступу) поляки рятують Європу від загарбів комуністів
- 1939 – IV поділ Польщі (символічні дати: 23 серпня 1939 – фашистсько-комуністичний пакт Ріббентропа–Молотова, 1 вересня 1939 – німецький напад, 17 вересня 1939 – напад радянських військ)
- 1945 – капітуляція Німеччини і початок радянської окупації, а згодом – домінації над Польщею
- 1980 – виникнення першої в комуністичному таборі незалежної профспілки „Солідарність” (раніше – криваві протести працівників у 1956 р. в Познані і в 1970 р. на узбережжі, пізніше – у 1981 р. – придушення визвольних рухів та введення воєнного стану)
- 1989 – здобуття незалежності (символічна дата: 4 червня), у перших частково вільних виборах комуністична партія ганебно програє кандидатам від „Солідарності”

Zaprzysiężenie Konstytucji 3 maja w 1791 roku
Прийняття Конституції 3 травня 1791 р.

Hymn Polski – Mazurek Dąbrowskiego

Гімн Польщі – „Мазурка” Домбровського

Józef Wybicki
Юзеф Вибицьки

1 Jeszcze Polska nie zginęła,
Kiedy my żyjemy,
Co nam obca przemoc wzięła,
Szablą odbierzemy.

ref.: Marsz, marsz, Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski,
Za twoim przewodem
Złączym się z narodem.

2 Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę,
Będziem Polakami,
Dał nam przykład Bonaparte,
Jak zwyciężać mamy.

ref.: Marsz, marsz, Dąbrowski...

3 Jak Czarniecki do Poznania
Po szwedzkim zaborze,
Dla ojczyzny ratowania
Wrócim się przez morze.

ref.: Marsz, marsz, Dąbrowski...

4 Już tam ojciec do swej Basi
Mówi zapłakany –
„Słuchaj jeno, pono nasi
Biją w tarabany”

ref.: Marsz, marsz, Dąbrowski...

Mazurek Dąbrowskiego jest oficjalnym hymnem Polski od 26 lutego 1927 r. Pieśń, do której słowa napisał Józef Wybicki, powstała w lipcu 1797 r. w miasteczku Reggio Emilia w Italii (pierwotny tytuł: „Pieśń Legionów Polskich we Włoszech”). Autor melodii, opartej na motywach mazurka, jest nieznany. „Pieśń Legionów...” zagrzewała do boju powstańców listopadowych (1830–31), styczniowych (1863–64) i uczestników rewolucji 1905-07 r. Śpiewali ją Polacy podczas Wielkiej Emigracji (po 1831 r.) na frontach I i II wojny światowej. Podczas Wiosny Ludów 1848 r., zgodnie z hasłem „Za wolność Waszą i Naszą”, pieśń tę śpiewano na ulicach Pragi, Wiednia czy Berlina; w ramach solidarności z Polską została ona przetłumaczona już w XIX w. na 17 języków europejskich.

„Мазурка” Домбровського – це офіційний гімн Польщі з 26 лютого 1927 року. Ця пісня, на слова Юзефа Вибицького, була написана в липні 1797 року в містечку Реджіо Емілія в Італії (початкова її назва „Пісня Польських легіонів в Італії”). Автор мелодії, яка базується на мотивах мазурки, невідомий. „Пісня Легіонів” надихала до бою учасників листопадового (1830–1831), січневого (1863–1864) повстань, а також революції 1905–1907 років. Поляки співали її під час Великої Еміграції (після 1831 р.) і на фронтах першої та другої світових війн. Під час Весни Народів 1848 року, згідно з гаслом „За вашу і нашу свободу”, цю пісню співали на вулицях Праги, Відня та Берліну; в рамках солідарності з Польщею цю пісню вже в XIX ст. перекладали 17 європейськими мовами.

Jest nas blisko 60 milionów

Co trzeci Polak mieszka poza ojczyzną. Demografowie szacują liczebność Polaków, rozszaniych po całym świecie, na około 60 milionów. Z tego tylko niecałe 39 mln mieszka na stałe w Polsce.

Największe skupiska osób polskiego pochodzenia to:

Stany Zjednoczone Ameryki Pn.

– 10 mln 600 tys. osób,

Niemcy – 2 mln,

Brazylia – 1 mln 800 tys.,

Francja – 1 mln 50 tys.,

Ukraina – 900 tys.,

Białoruś – 900 tys.,

Kanada – 900 tys.,

Wielka Brytania – 500 tys.,

Argentyna 450 tys., Litwa – 300 tys.,

Rosja – 300 tys., Australia 200 tys.

Czechy – 100 tys., Kazachstan – 100 tys.,

Szwecja – 100 tys., Włochy – 100 tys.,

Łotwa – 75 tys., RPA 40 tys.

(Źródło: dane organizacji polskich i polonijnych)

Нас близько 60 мільйонів

Кожен третій поляк живе за межами Батьківщини. Демографи визначають кількість поляків у цілому світі на близько 60 мільйонів. З них лише неповні 39 мільйонів проживає у Польщі.

Найбільші зосередження осіб польського походження:

Сполучені Штати Америки – 10 млн. 600 тис. осіб, Німеччина – 2 млн., Бразилія – 1 млн. 800 тис., Франція – 1 млн. 50 тис., Україна – 900 тис., Білорусь – 900 тис., Канада – 900 тис., Велика Британія – 500 тис., Аргентина – 450 тис., Литва – 300 тис., Росія – 300 тис., Австралія – 200 тис., Чехія – 100 тис., Казахстан – 100 тис., Швеція – 100 тис., Італія – 100 тис., Латвія – 75 тис., ПАР – 40 тис.

(Джерело – дані польських та полонійних організацій)

Polskie miasta poza Polską

Największym skupiskiem ludności polskiego pochodzenia na świecie jest Chicago (1,5–1,8 mln), kolejne miejsca zajmują Nowy Jork (700 tys.) i Detroit (500 tys.) oraz kanadyjskie Toronto (220 tys.). Ponad 100 tys. Polaków mieszka w Wilnie na Litwie, a ponad 80 tys. w Grodnie na Białorusi.

Польські міста поза Польщею

Найбільшим зосередженням людей польського походження у світі є Чикаго (1,5 – 1,8 млн.), наступні міста займають Нью-Йорк (700 тис.) і Детройт (500 тис.) та канадське місто Торонто (220 тис.). Ponad 100 тис. поляків проживає у м. Вільнюсі в Литві і понад 80 тис. у м. Гродно в Білорусі.

USTAWA z dnia 7 września 2007 r.

o Karcie Polaka

realizując postanowienia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie udzielania pomocy Polakom zamieszkałym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym, wypełniając moralny obowiązek wobec Polaków na Wschodzie, którzy na skutek zmiennych losów naszej Ojczyzny utracili obywatelstwo polskie, spełniając oczekiwania tych, którzy polskimi obywatelami nigdy wcześniej nie byli, lecz ze względu na swoje poczucie tożsamości narodowej pragną uzyskać potwierdzenie przynależności do Narodu Polskiego, w celu wzmocnienia więzi łączących Polaków na Wschodzie z Macierzą oraz wspierając ich starania o zachowanie języka polskiego oraz kultywowanie tradycji narodowej, postanawia się, co następuje:

Art. 3.

1. Karta Polaka jest dokumentem potwierdzającym przynależność do Narodu Polskiego.
2. Karta Polaka poświadcza uprawnienia wynikające z niniejszej ustawy.